

ת"פ 13667/09/17 - מדינת ישראל נגד מאור מאיר אלבז,

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 13667-09-17 מדינת ישראל נ'
אלבז(אחר/נוסף)

בפני בעניין:	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר מדינת ישראל
המאשימה	ע"י תביעות מחוז ירושלים נגד מאור מאיר אלבז, ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני
הנאשם	

גזר דין

כתב האישום

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות סמים.

על-פי האישום הראשון, ביום 28.6.2017 מכר הנאשם לשוטר סמוי שאין ביניהם היכרות מוקדמת, סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 1.67 גרם נטו תמורת 100 ₪, לאחר שהשוטר פנה לנאשם בטלפון ותיאם עסקה.

על-פי האישום השני, ביום 20.7.2017 מכר הנאשם לאותו שוטר חשיש במשקל 1.80 גרם נטו תמורת 100 ₪, כאשר את הסם מסר לשוטר אדם אחר בהתאם לסיכום מוקדם ביניהם.

על-פי האישום השלישי, ביום 2.8.2017 מכר הנאשם לאותו שוטר חשיש במשקל 1.73 גרם נטו תמורת 100 ₪ ע"פ תיאום מוקדם.

על-פי האישום הרביעי, ביום 9.8.2017 מכר הנאשם לאותו שוטר חשיש במשקל 1.78 גרם נטו תמורת 100 ₪ וכן קנביס במשקל 0.72 ₪ תמורת 120 ₪. מכירת שני סוגי הסמים נעשתה לאחר דין ודברים מקודד בין הצדדים, כששניהם הבינו שמדובר בחשיש ובקנביס.

על-פי האישום החמישי, ביום 22.8.2019 מכר הנאשם לשוטר חשיש במשקל 1.70 גרם נטו תמורת 100 ₪, וזאת כאשר הנאשם שלח אחר כדי למסור לשוטר את הסם ולקבל ממנו את הכסף, הואיל ולטענת הנאשם, שהה באילת.

על-פי האישום השישי, ביום 29.8.2017, במסגרת חיפוש על הנאשם וביצוע צו מעצר נגדו, נתפסו עליו ג'וינט של סם מסוג קנבוס לצריכתו העצמית.

בגין כל אלה, יוחס לנאשם ביצוע 5 עבירות של **סחר סם מסוכן**, לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים, כאשר בשני עמוד 1

מקרים דובר גם **בסחר בצוותא**, לפי סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין**). כמו כן יוחס לו ביצוע עבירה של **החזקת סמים לשימוש העצמי**, לפי סעיפי 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים.

הנאשם הורשע בכל האמור על-פי הודאתו ללא כל הסדר טיעון.

מהלך הדין

הנאשם הגיע אלי במסגרת תיק מעצר עד לתום ההליכים. לאחר קבלת תסקירים בעניינו והודאתו, הוריתי ביום 9.11.2017 על שחרורו למעצר בית מלא תוך שילובו במרכז יום, על-פי המלצת שירות המבחן (**לאחר שהנאשם היה עצור מסוף חודש אוגוסט ועד תחילת חודש נובמבר 2017, כחודשיים וחצי**). על החלטה אחרונה זו לא הוגש ערר (לא מצאתי למקם לפרט הליכים קודמים בהקשר זה). ביום 4.2.2018, לנוכח התקדמות בתהליך הטיפול הוריתי על דחיית הדין בעניינו במספר חודשים נוספים, תוך שתנאי השחרור נותרו על כנם. בשל התרופפות שיתוף הפעולה של הנאשם עם הטיפול, הזהרתיו בדיון מיום 20.6.2018 מפני תוצאת האמור, וההשלכות העונשיות שיהיו לכך, והדין נדחה פעם נוספת. תמונה מעודדת יותר התקבלה בתסקיר מאוחר שהוגש, וביום 16.7.2018, אז דחיתי את המשך הדין תוך שהקלתי במידת מה בתנאי השחרור, והסרתי את הצורך בליווי אל הטיפול וממנו. ביום 17.9.2018 לנוכח התמדת הנאשם בטיפול ושיפור רב במידת שיתוף הפעולה שלו עם השירות, אפשרתי לו לצאת לעבודה בפיקוח ודחיתי את המשך הדין לקבלת תסקיר משלים. בדיון מיום 12.11.2018 הוריתי על הקלה נוספת בתנאי שחרורו של הנאשם והותרתי אותו במעצר בית לילי, לנוכח התקדמות הטיפול. בדיון שהתקיים ביום 20.2.2019 התברר כי הנאשם ממשיך בשיתוף פעולה חיובי עם שירות המבחן, מתמיד בטיפול פרטני, ממשיך למסור בדיקות שתן נקיות, ובאופן כללי, מתפקד כראוי. הוסכם על דחיה נוספת לצורך מיצוי התהליך הטיפולי, אם כי המדינה חזרה על עמדתה העונשית למאסר בפועל.

טיעונים לעונש

הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית.

מחד, המאשימה טוענת, כי יש להטיל על הנאשם 24 חודשי מאסר לנוכח חומרת העבירות, ומתחמי הענישה הנטענים על-ידיה וכן ענישה נלווית. המאשימה סבורה כי הנאשם לא עבר תהליך שיקומי מעמיק שמצדיק חריגה ממתחמי הענישה הנטענים.

מאידך, הסניגור טוען כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן לנוכח התהליך הטיפולי והשיקומי שעבר הנאשם.

תסקיר

בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים.

מהתסקירים עולה כי הנאשם כבן 23, בקשר זוגי, ואב לשתי בנות פעוטות. טרם מעצרו עבד כמדביר. שנה וחצי לפני שנעצר בתיק זה, הוא שוחרר מריצוי מאסר קודם בן 7 חודשים, ותלוי ועומד נגדו עונש מאסר על-תנאי של 6 חודשים, בר-הפעלה בתיק זה. שירות המבחן עמד על קורות משפחתו וקורותיו של הנאשם. הנאשם סיים 11 שנות לימוד, בין היתר, הודות לשילובו בפרוייקט "הילה", אך בד בבד החל להתרועע עם חברה עבריינית, הסתבך בפלילים והחל לצרוך

סמים. הוא הופטר משירות צבאי על רקע זה. הוא עבר ניסיונות טיפוליים ב"מלכישוע" וב"רטורנו" ללא הצלחה. שירות המבחן עמד על הטיפול שעבר הנאשם. גם אם הטיפול ידע עליות ומורדות, בעיקר מבחינת מידת הישמעות הנאשם לכללי מרכז היום, הרי שבסך הכל, שירות המבחן מתרשם כי הנאשם עבר תהליך טיפולי ושיקומי חיובי אליו נתרם בכנות ובמרץ, ומידת שיתוף הפעולה שלו טובה. ביחס לנטילת אחריות, שירות המבחן התרשם מנטילת אחריות חלקית, במובן זה שהנאשם הבין כי פעל באופן בעייתי ובלתי חוקי, ואף הביע צער על מעשיו. עם זאת, השירות סבר כי הנאשם התקשה לבחון את המניעים לביצוע מעשיו, והוא מרוכז בעיקר בנזקים שנגרמו לו. שירות המבחן העריך כי העבירות בוצעו על רקע השתרשות דפוסים עברייניים והתמכרותיים בנאשם. שירות המבחן התרשם, כי לצד מוקדי סיכון בדמות האימפולסיביות המאפיינת את הנאשם ומעשיו בעבר על רקע התמכרותי, רצונו בשינוי דפוסי מחשבתו והתנהגותו הוא אמיתי והוא נרתם לטיפול שבו הוא מתמיד תקופה ארוכה יחסית, תוך מסירת בדיקות שתן נקיות.

בתסקיר האחרון מחודש יוני 2019, שירות המבחן מצוין כי לאורך ההליך הפלילי, הנאשם הצליח, במקביל לתהליך הטיפול, לבסס לעצמו שגרת חיים סדורה שבה הוא גאה, שהיוותה גורם מסייע בטיפול. נכון ליוני 2019, הוא חי עם בת זוג ובנותיו, נוטל חלק משמעותי בגידול הבנות ועתיד להינשא בסוף חודש אוגוסט. הוא הביע חשש מגזר דין שיקטע את המהלך החיובי של חייו ויוריד לטימיון את הישגיו עד היום. שירות המבחן שוחח עם המעסיק, וזה שיבח את הנאשם על היותו עובד מסור רציני ואחראי, שאף הוחלט לשלבו בקורס מקצועי במסגרת מקצוע המנופאות, כחלק מראייה ביחס לקידומו המקצועי בעתיד. הוגשה על אסמכתא במהלך הטיעונים לעונש (נ/1).

לנוכח ההישגים הרבים אליהם הגיע הנאשם ברמה הטיפולית, השיקומית, המשפחתית ומקצועית, אגב הליך זה, וכן נוכח גילו הצעיר, המליץ שירות המבחן על הארכת המאסר המותנה, על הטלת של"ץ בהיקף 380 שעות ועל הטלת צו מבחן.

חוות דעת של הממונה על עבודות השירות

למרות שהנאשם נשלח לממונה וככל הנראה הוא התייצב אצלו, לא הוגשה חוות דעת בטענה כי הנאשם לא התייצב.

קביעת מתחם הענישה - מתחם הענישה צריך להתייחס לעקרון ההלימה, הנוגע ליחס לערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה.

אשר לערך המוגן - העבירות אותן עבר הנאשם פוגעות בערך המוגן של שמירה על שלום הציבור ובריאותו מפני נגע הסמים, שאינו מבחין בין "סמים קלים" ל"סמים קשים", שתוצאות השימוש בהם וההתמכרות אליהם קשות, ארוכות טווח ורחבות היקף וחורגות מעניינו של אדם אחד, ונוגעות לכלל החברה. בהקשר לסחר בסמים, בתי המשפט נוטים להחמיר בענישה, ולעתים קרובות, מדובר בענישה של מאסר בפועל ואף לתקופות לא קצרות.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40ט' לחוק העונשין - בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את אלה, לענין קביעת המתחם: מדובר בעבירות שבוצעו בתכנון ובאמצעות תיאום מוקדם טלפוני, שימוש בקודים ואף שימוש בנוספים על-מנת להשלים ביצוע מקצת מהעסקאות, כאשר לנאשם אין היכרות מוקדמת עם הסוכן, דבר המהווה נסיבה לחומרה; הנאשם אחראי באופן בלעדי לביצוע העבירות ויכול היה להימנע מביצוען; על הנזק שבעבירות סמים עמדתי בסוקרי את הערך המוגן - במקרנו לא נגרם נזק ממשי לנוכח זהות הקונה, שהנו שוטר סמוי;

ההתרשמות היא כי לנוכח אופן ביצוע העבירות, המניע לביצוען היה בצע כסף ודפוסי אישיותו של הנאשם, כפי שעמד עליהם שירות המבחן.

מדיניות הענישה הנוהגת - הכלל בסחר בסמים הוא מאסר בפועל כפי שניתן להתרשם מהפסיקה. עם זאת, בנסיבות של סחר בחשיש או קנביס בכמויות קטנות ייתכן גם סיום הליכים בדרך של עבודות שירות. ברע"פ 2139/16 **אברמס** נ' **מ"י** קבע ביהמ"ש העליון ביחס לנאשם שסחר בסמים ב-3 הזדמנויות תמורת אלפי שקלים, מתחם ענישה שבין 8 חודשים ל-27 חודשים. מכאן יש לגזור לקולא בהתחשב ברמת הענישה הנוהגת ובמתחמי הענישה שנקבעו. בת"פ (ירושלים) 726-01-14 **מ"י** נ' **זייתון** (מיום 21.7.14) נקבע מתחם ענישה של בין 3 חודשים ל-10 חודשים בנסיבות דומות; בת"פ (ירושלים) 17400-02-14 **מ"י** נ' **גובראן** (מיום 2.7.14) נקבע מתחם ענישה שבין חודש לשישה חודשים.

אשר לקביעת מתחם כולל או נפרד לכל עבירה אני קובע כי ניתן לראות את העבירות כאירוע אחד וזאת עלפי מבחן הקשר ההדוק - מדובר באירועים סמוכים זה לזה כאשר הם בוצעו בין אותם משתתפים (ע"פ 4910/13 **בני ג'אבר**).

מתחם הענישה - לפיכך, מתחם הכולל צריך לעמוד על בין 3 חודשי מאסר לרבות לריצוי בעבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר וענישה נלווית.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40"א לחוק העונשין - ניתן לתת משקל לנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה, במסגרת גזירת העונש בתוך המתחם: הנאשם ריצה מאסר קודם למרות גילו הצעיר, ולאחר כשנה וחצי שב לפשוע. אלא שלטעמי, שליחתו של הנאשם כעת למאסר, כשהוא אב לשתי בנות, שעבר תהליך טיפולי משמעותי, לא תעלה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי, ואף לא עם זה הפרטני, משום שהחזרתו לכלא תפגע בו ובמשפחתו ותוריד לטימיון את התהליך הארוך והחיובי שעבר, למרות קשיים לא מעטים עמם התמודד, בסופו של דבר, בהצלחה; הנאשם שהה במעצר ממש תקופה לא קצרה של כחודשיים וחצי, ולאחר מכן שולב בטיפול בתנאי מעצר בית מלא, שהוקלו בהדרגה לאחר חודשים ארוכים; הנאשם הודה ללא הסדר טיעון ופעל לאורך תקופה ארוכה בהתאם להתחייבותו לטיפול. למרות דברי שירות המבחן, מעשיו של הנאשם מעידים כי נטל אחריות מלאה למעשיו; לנאשם עבר פלילי שיחסית לגילו הצעיר, עומד לו לרועץ. בנוסף תלוי ועומד נגדו מאסר מותנה בר-הפעלה של שישה חודשים, שהוטל עליו במסגרת ת"פ (שלום ים) 16347-02-15 **מ"י** נ' **אלבז** (מיום 18.6.2015) (להלן - **תיק התנאי**), והדבר מהווה שיקול משמעותי בענישה. עם זאת אציין, כי המאסר המותנה נובע מביצוע עבירה של שימוש עצמי ולא כתוצאה מסחר, ויש לקחת זאת בחשבון השיקולים. אני דוחה את טענת המאשימה כי מדובר במאסר מותנה חב-הפעלה, שכן לשון התנאי ברורה ונוגעת אך ורק לשימוש עצמי בסמים, העבירה בה הורשע בתיק התנאי.

המיקום במתחם - אלמלא הנסיבות שהביאו אותי לחרוג ממתחם הענישה מטעמי שיקום, הייתי מעמיד את הנאשם על אמצע המתחם שקבעתי.

חריגה מהמתחם מטעמי שיקום וחידוש המאסר המותנה

סעיף 40ד' לחוק העונשין קובע כך:

עמוד 4

"40ד. (א) קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי **הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם**, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

(ב) היו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט ממתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף קטן (א), אף אם הנאשם השתקם או אם יש סיכוי של ממש שישתקם, אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה, ופירט זאת בגזר הדין".

ברע"פ 262/14 **נאשף נ' מ"י** (מיום 22.1.2014) קבע בית המשפט העליון כך:

"בהקשר זה אני מוצא לנכון להעיר עוד כי שיקולי שיקום הם, בעלי מעמד חשוב בעת מאזן בית המשפט בין שיקולי הענישה, הגמולה והרתעה, במלאכת גזירת הדין. במקרים שבהם נרתם הנאשם להליך שיקומי, אומרא הנכונות כנה לעשותן - עשויים שיקולי השיקום אף לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול... ואולם, ההתחשבות בשיקולים אלה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט והיא אינה בגדר רחובה, גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין... **בית המשפט טיטלה בכראת שיקולי שיקומו של הנאשם על פני שיקולים אחרים כאשר הוא אמש תכנע כי הנאשם השתקם ושינה את דרכיו, או כי קיים סיכוי ממשי לשיקומו, וכך הוא "במקום שבונרא הכעקביה הליך השיקום שבמוצויה מבקש-המערער... אילו השמתו של הנידון מאחוריסורגובריח עלול להאיינאתה הליך השיקומי, אולפגועובבאופניכר".** (ההדגשה שלי)

בנוסף, אינני יכול שלא להפנות לשינוי הניכר כיום אצל רשויות האכיפה, בכל הנוגע לאימוץ דרכי ענישה חלופיות למאסר, במקרים ההולמים, וזאת ברוח מסקנות והמלצות הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים (מאוגוסט 2015), ומסקנות צוות התביעה לבחינת יישום דו"ח דורנר בהקשר זה (ר' באתר האינטרנט של משרד המשפטים). לטעמי, זהו המקרה, שבו יש לבכר את האינטרס השיקומי של הנאשם, כביטוי הן לאינטרס הפרטני והן לאינטרס הציבורי - שכן המשך התהליך השיקומי לצד ענישה משמעותית שלא תקטע את התהליך, תבטיח במידה רבה, את אי-הישנות ההתנהגות העבריינית, ואת גדיעת המקורות לאותה התנהגות, הנטועים באישיותו של הנאשם.

כפי שצינתי לעיל, שליחת הנאשם לכלא כעת, ואף שליחתו לעבודות שירות, תוריד לטמיון את כל הישגיו, אותם השיג בדי עמל רב, תוך שלמד להתמודד עם קווים בעיתיים באישיותו, עם התמכרותו, ותוך שרכש מקצוע והשתלב בעבודה מסודרת, ונטל אחריות לעצמו, ובעיקר לבת זוגו ולבנותיו הקטנות. אזכיר, כי למרות העבר הפלילי, מדובר באדם צעיר מאוד, כבן 24, ואני סבור שהוא זקוק להזדמנות להוכיח שהוא מסוגל לעמוד באתגרי חייו הבוגרים, תוך שחידוש המאסר המותנה, והידיעה שהפעלתו לא תהא נתונה לשיקול דעת בית המשפט בפעם הבאה, חלילה, מהווה "חרב מתהפכת" מעל ראשו וגורם מרתיע משמעותי. שכן, לנאשם יש הרבה מה להפסיד - ובעיקר את עצמו ואת עתידו. שיקולים אלה שצינתי, יפים ונכונים לשיקולים שעל בית המשפט לבחון, בעת שעולה שאלה של הארכה או חידוש של מאסר מותנה. אציין, כי אני רואה חשיבות רבה בכך שהנאשם השתלב בעבודה לאורך זמן והוא מוערך ע"י מעסיקו (מסמך שסומן נ/1)

במהלך הטיעונים לעונש), שכן היות הנאשם עסוק, עובד ודואג לפרנסתו ולפרנסת הסמוכים על שולחנו, היא חלק משמעותי בנטילת האחריות על חייו, ומכאן, שהיא מהווה חלק משמעותי מההחליף השיקומי והבטחת המשכיותו לעתיד לבוא.

גזירת הדין

לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מחדש את המאסר על תנאי של שישה חודשים, שנגזר על הנאשם **בתיק התנאי**, לשנתיים נוספות מהיום. מובהר כי מדובר בשישה חודשי מאסר בגין כל עבירה של שימוש עצמי בסמים;
- ב. קנס בסך 5,000 ₪, אשר ישולם החל מיום 1.9.2019, או שבועיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים בכל 1 בחודש. לא ישולם תשלום במועד או לא ישולם כלל, יעמוד הקנס לפירעון מיידי. ככל שקיימת הפקדה בתיק המעצר, היא תקוזז מהקנס, והיתרה תשולם כפי שציינתי;
- ג. 400 שעות שירות לתועלת הציבור (של"ץ), אשר ירוצו החל מיום 8.9.2019 במקום שייקבע ע"י שירות המבחן ובפיקוחו. על שירות המבחן להגיש תוכנית של"ץ עד ליום 1.8.2019. הנאשם הוזרר כי אי-קיום צו השל"ץ באופן משביע רצון עלול להביא להפקעת הצו ולדיון מחדש בשאלת גזר הדין הראוי לרבות הרשעה והטלת מאסר בפועל.
- ד. צו מבחן לתקופה של 18 חודשים. במהלך תקופה זו הנאשם מחויב בשיתוף פעולה עם שירות המבחן, כאשר מובהר כי הפרת הצו תוכל להביא לפתיחה מחדשת של המשפט וגזירת עונשו של הנאשם, לרבות עונש מאסר.
- ה. התחייבות בסך 5,000 ₪ שלא לעבור **כל** עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים במשך שנתיים מהיום, או שבועיים מאסר תמורתה אם לא תיחתם. הובהר לנאשם שמשמעות ההתחייבות היא, כי אם יעבור את העבירה בתוך התקופה שצוינה, בית המשפט שיגזור את הדין יהא חייב לחלט את ההתחייבות כקנס.

מורה על השמדת הסמים.

יש לשלוח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ה' תמוז תשע"ט, 08 יולי 2019, במעמד הצדדים.